

**«ՄՈՒԵԿՈՒԼԱՅԻՆ ԳԵՆԵՏԻԿԱԿԱՆ ԱԽՏՈՐՈՇՄԱՆ ՄԿՁԲՈՒՆՔՆԵՐ» ԹԵՄԱՅՈՎ
2-ՇԱԲԱԹՅԱ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ**

2025թ.-ից կրկնողաբար, ք. Երևան («Բժշկական գենետիկայի և առողջության առաջնային պահպանման կենտրոն» ՍՊԸ՝ Աբովյան փող. 34/3)

**«Բժշկական գենետիկայի և առողջության առաջնային պահպանման կենտրոն» ՍՊԸ,
«Բժշկական գենետիկայի հայկական ասոցիացիա» ՀԿ,
«Երևանի Ս. Հերացու անվան պետական բժշկական համալսարան» հիմնադրամ**

- Թիրախային լսարան՝ բժշկական և լաբորատոր-մոլեկուլային գենետիկներ
- Մասնակիցների ակնկալվող թվաքանակ՝ 10-15 հոգի (յուրաքանչյուր խմբում):
- մասնակիցներին շնորհել ՇՄՁ 28 տեսական և 17 գործնական կրեդիտ.

դասավանդողներ Արտյոմ Գասպարյանին՝ ՇՄՁ 6 տեսական և 3 գործնական կրեդիտ, Նաթելլա Կոստանյանին՝ ՇՄՁ 2 տեսական և 3 գործնական կրեդիտ, Սուսաննա Միդյանին՝ ՇՄՁ 9 տեսական և 5 գործնական կրեդիտ, Դավիթ Բաբիկյանին՝ ՇՄՁ 17 տեսական և 11 գործնական կրեդիտ, Հասմիկ Հայրապետյանին՝ ՇՄՁ 9 տեսական և 5 գործնական կրեդիտ, Թամարա Սարգսյանին՝ ՇՄՁ 6 տեսական և 3 գործնական կրեդիտ, Ալին Այվազին՝ ՇՄՁ 9 տեսական և 5 գործնական կրեդիտ

- Կոնտակտ 091838080

Շաբաթ 1		
Օր 1		
09:00-10:30	Դասախոսություն Մարդու ժառանգականության հիմքում ընկած բջջային և մոլեկուլային մեխանիզմների նկարագրությունը	կ.գ.դ., պրոֆ. Թամարա Սարգսյան / Դավիթ Բաբիկյան
10:30-11:00	Ընդմիջում	
11:00-12:30	Դասախոսություն Տրանսկրիպցիայի և տրանսլյացիայի պրոցեսները, հետտրանսկրիպցիոն փոփոխականությունը, այլընտրանքային սպլայսինգը և ոչ կոդավորվող ՌՆԹ	կ.գ.դ., պրոֆ. Թամարա Սարգսյան / Դավիթ Բաբիկյան
12:30-14:00	Գործնական աշխատանք Ծանոթացում կլինիկական մոլեկուլային գենետիկայի լաբորատոր հետազոտությունների հետ: ԴՆԹ անջատում	կ.գ.դ., պրոֆ. Թամարա Սարգսյան / Դավիթ Բաբիկյան

Օր 2		
09:00-10:30	Դասախոսություն ԴՆԹ-ի քիմիական կառուցվածքը և ռեպլիկացիան: ԴՆԹ մուտացիաների հիմնական տիպերը և մեխանիզմները	կ.գ.դ., պրոֆ. Հասմիկ Հայրապետյան / Ալին Այվազ
10:30-11:00	Ընդմիջում	
11:00-12:30	Դասախոսություն Մարդու գենոմի և գենային մուտացիաների բնութագիրը և մոլեկուլային հիմքերը: Գենետիկական նվաճումների կիրառումը պրակտիկ բժշկության մեջ	կ.գ.դ., պրոֆ. Հասմիկ Հայրապետյան / Ալին Այվազ
12:30-14:00	Գործնական աշխատանք Ծանոթացում կլինիկական մոլեկուլային գենետիկայի լաբորատոր հետազոտությունների հետ: Գենետիկական տվյալների բացատրությունը հիվանդի կամ ընտանիքի ճիշտ որոշում ընդունելու համար	կ.գ.դ., պրոֆ. Հասմիկ Հայրապետյան / Ալին Այվազ
Օր 3		
09:00-10:30	Դասախոսություն Մարդու գենոմի նկարագիրը և ֆունկցիաները: Գենոմի կառուցվածքը, հաջորդականությունների տարբերակները: Փոփոխությունների տեսակները և առաջացման մեխանիզմները	կ.գ.դ., պրոֆ. Հասմիկ Հայրապետյան / Դավիթ Բաբիկյան
10:30-11:00	Ընդմիջում	
11:00-12:30	Գործնական աշխատանք Գնահատել նուկլեոտիդային մուտացիաների հետևանքները մուտանտ ալելի կոդինգ կոդավորվող սպիտակուցի վրա	կ.գ.դ., պրոֆ. Հասմիկ Հայրապետյան / Դավիթ Բաբիկյան
12:30-14:00	Դասախոսություն Մոլեկուլային ախտորոշման հիմունքներ: Պոլիմերազային շղթայական ռեակցիա, Ալել-սպեցիֆիկ PCR, Մուլտիպլեքս PCR, PCR իրական ժամանակում	կ.գ.դ., պրոֆ. Հասմիկ Հայրապետյան / Դավիթ Բաբիկյան
Օր 4		

09:00-10:30	Դասախոսություն Մարդու կարիքների, քրոմոսոմների կառուցվածքը, դասակարգումը: Քրոմոսոմային խաթարումների կառուցվածքային և քանակական խանգարումների մեխանիզմները	Ալին Այվազ / Կ.գ.թ., դոցենտ Մուսաննա Միդյան
10:30-11:00	Ընդմիջում	
11:00-13:00	Գործնական աշխատանք Մոլեկուլային-բջջագենետիկական մեթոդների կիրառումը գենետիկական հիվանդությունների ախտորոշման նպատակով	Ալին Այվազ / Կ.գ.թ., դոցենտ Մուսաննա Միդյան
13:00-14:00	Դասախոսություն Ծանոթացում կլինիկական բջջագենետիկայի լաբորատորիայի հետ: Բջջային կուլտուրա, քրոմոսոմային պատրաստուկների ստացման միջոցները	Ալին Այվազ / Կ.գ.թ., դոցենտ Մուսաննա Միդյան
Օր 5		
09:00-10:30	Դասախոսություն Գենետիկական նոր տեխնոլոգիաների կիրառումը, այդ թվում մոլեկուլային և բջջագենետիկական հիվանդությունների ախտորոշման համար ժառանգումը	Ալին Այվազ / Կ.գ.թ., դոցենտ Մուսաննա Միդյան
10:30-11:00	Ընդմիջում	
11:00-12:30	Դասախոսություն Նորագույն մոլեկուլյար ախտորոշում՝ հաջորդ սերնդի սեկվենավորում և տվյալների բացատրություն կլինիցիստների համար	Ալին Այվազ / Կ.գ.թ., դոցենտ Մուսաննա Միդյան
12:30-14:00	Գործնական աշխատանք Հիվանդությունների մոլեկուլային ախտորոշման մեթոդների նկարագիրը՝ համեմատական գենոմային	Ալին Այվազ / Կ.գ.թ., դոցենտ Մուսաննա Միդյան

	հիբրիդիզացիա, SNP- arrays, հաջորդ սերնդի սեկվենավորում	
Շաբաթ 2		
Օր 1		
09:00-10:30	Դասախոսություն Մարդու գենոմի հետազոտություններ՝ ԴՆԹ- միկրոմատրիցաների, Կլինիկական էկզոմի, ամբողջ էկզոմի հետազոտություն	կ.գ.դ., պրոֆ. Հասմիկ Հայրապետյան / Դավիթ Բաբիկյան
10:30-11:00	Ընդմիջում	
11:00-12:30	Գործնական աշխատանք Ծանոթացում մարդու գենոմի սեկվենավորման արդյունքների հետ	կ.գ.դ., պրոֆ. Հասմիկ Հայրապետյան / Դավիթ Բաբիկյան
12:30-14:00	Դասախոսություն Գենետիկական հետազոտությունների արդյունքների մեկնաբանությունը, անվանաբանության միջազգային համակարգերը	կ.գ.դ., պրոֆ. Հասմիկ Հայրապետյան / Դավիթ Բաբիկյան
Օր 2		
09:00-10:30	Դասախոսություն Էպիգենետիկայի սկզբունքները: Գենի էքսպրեսիայի կարգավորումը: Իմպրինտինգի և կրկնվող տրիպլետ մուտացիաների մեխանիզմները և նրանց պատճառով առաջացած հիվանդությունները	Դավիթ Բաբիկյան / Նաթելլա Կոստանդյան
10:30-11:00	Ընդմիջում	
11:00-14:00	Գործնական աշխատանք Նկարագրել սոմատիկ մուտացիաների մոլեկուլային հիմքերը և սոմատիկ քրոմոսոմային շեղումների հետևանքները	Դավիթ Բաբիկյան / Նաթելլա Կոստանդյան
Օր 3		
09:00-10:30	Դասախոսություն Մարդու գենոմի պլաստիկությունը: Գենետիկական փոփոխականության սկզբունքները	կ.գ.դ., պրոֆ. Թամարա Մարգսյան / Արտյոմ Գասպարյան

10:30-11:00	Ընդմիջում	
11:00-12:30	Գործնական աշխատանք ԴՆԹ-ի կրկնող հաջորդականություններ: Միանուկլեոտիդային պոլիմորֆիզմներ (SNP)	կ.գ.դ., պրոֆ. Թամարա Սարգսյան / Արտյոմ Գասպարյան
12:30-14:00	Դասախոսություն Գենետիկական հիվանդությունների ախտորոշման նպատակով պրոբանդի ճիշտ անամնեզ, ֆիզիկական զննում, տոհմաձառի կազմում Կլինիկական դեպքերի վերլուծություն	կ.գ.դ., պրոֆ. Թամարա Սարգսյան / Արտյոմ Գասպարյան
Օր 4		
09:00-10:30	Դասախոսություն Կրկնվող հատվածների թվի փոփոխություններ (CNVs)	Արտյոմ Գասպարյան / Դավիթ Բաբիկյան
10:30-11:00	Ընդմիջում	
11:00-12:30	Դասախոսություն ԴՆԹ միկրոչիպեր CNV-ների բացահայտման նպատակով	Արտյոմ Գասպարյան / Դավիթ Բաբիկյան
12:30-14:00	Գործնական աշխատանք Գենային մուտացիաները որպես հիվանդությունների առաջացման պատճառ	Արտյոմ Գասպարյան / Դավիթ Բաբիկյան
Օր 5		
09:00-10:30	Դասախոսություն ԴՆԹ սեկվենավորում: Next-Generation ԴՆԹ-սեկվենավորում	Դավիթ Բաբիկյան / Սուսաննա Միդյան
10:30-11:00	Ընդմիջում	
11:00-12:30	Դասախոսություն Միանուկլեոտիդային մուտացիաների կամ պոլիմորֆիզմների բացահայտում	Դավիթ Բաբիկյան / Սուսաննա Միդյան
12:30-14:00	Գործնական աշխատանք SNP-Array ամբողջ գենոմի հետազոտման համար	Դավիթ Բաբիկյան / Սուսաննա Միդյան